Quaestio Medica Cardinalitijs disputationibus agitanda In Schol. Medic. die Mercur. 24 Martij.

Viro Doctissimo D. Euertio Atragon D. M. Moderatore prudentissimo.

An ex tumoribus praeter naturam sola suppurat Phlegmone?

Cum quilibet tumor per congestionis modum aliquando fieri solitus, cum fluxione quidem semper, mala temperie, naturalis partis, et justo magnitudinis modo immutato, et meatuum interclusorum compressione, ac sensibilium distensione (non semper his omnibus) actionem laedat, evacuatio necessaria, et praecipue hac si vincendus sit (quam sufficientes evacuationes consuetas prae aliis ostendunt) necessaria est, a phlebotomia a purgatione, in plethora a vena sectione est incoanda, postea vero mox sua tempora cuique morbo non tam diebus quam aliis signis definienda fere provenerit, per easque effluentis discussionem in halitus desinit, proximus optabilem coctas et maturatas abscessum in pus, foelicem habet exitum.

Sic enim naturalibus humoribus tumorem omnibus fomitibus qualitate et quantitate semper noxiis ~~[illegible]~~ perfecte commutatis, fere eorum fiet qualitas, copia et partium corporis aptitudo mitificatis, interdum sanguinem, saepissime vero reliquis per insensibilem evaporationem se vindicat. quas sine humoris ipsi vitae ad alendum antea in basis continuit sedem inutiles, sic generando puris ineptis in tumoribus existat, saepe tamen ex sanguine cum illis vario ~~[illegible]~~ permixto pus quidem nunc magis, nunc minus laudabile: ex illo vero solo, ac puro quod omnino album, laeve, et aequale sit atque alimento non plane dissimile potest confici.

In tumoribus inflammatoriis in dextra parte quidem, quam in sinistra et in superiore quam in inferiore deterioribus, atque ut frequentem sit nulli parti corporis parcere solitam tanquam copiosior, et minime laudabilis fons cum dolore (qui primo statim curationis tempore modicum non crudelem in sui minuendi, aut sopiendi curam trahere debet (saepe praesertim dum pus ab utroque calore sit vehementissimo, inflammatio mitiorem furunculus paris succus fere ulcerosus, et crassus, non vere quidem ut ille qui excitat cum febre longe malignior, et prurit maximo carbunculum, suppuratione ~~[illegible]~~ non ista vero est phlegmone socium. cuius etiam illa tum maximo expedit esse sola, cum cutem celeritate qualitate magis, quam copia materias infestans occupat.

Oedema vero contra insignitur ob humoris tenuitatem protuberat, et longis temporum intervallis fatigans in pus tantum simile quid desinit. At scirrhus tumor hepati minus quam lieni familiaris, musculorum capitibus et finibus callum frequenter obdurans ~~et oedematis~~ phlegmones quo inexpectato exitu non raro succedunt evacuationem non habet similem. si frequentiorem, et incautum pharmacorum usum accusat, nonis aegro postea tractandus, et renitens remediis manet insanabilis: si eadem in frigoris et siccitatis utriusque, simul excesse habuit sit contumacissimus. Eius nec mediorem quoque contumaciam testatur pilorum (qui dicitur vulnera prava indicant) rendere desfluxum, sensim vero qui a solo humore melancholico aut alio ei analogo nascitur, aliquando minuitur ac discutitur.

Itaque recte anodyna, diaphoretica, diapnoitica, et peptica liquandas parti tumori obsessa excogitata sunt, ut hac puri promovendo, illa porosa reserando, humores incidendo, temandoque, vacuale in erysipelate (in quo vena sectio est inutilis) alteratio magis, quam evacuatio est opus, ab astringentibus cavendum, quas in oedemate usu proprio nihil aut parum conducunt, in quo etiam calidis adhibendis ea cautio esse debet, ut tenuiora non digerant ac foveat prolectum, crassiuscula relinquant abitura in scirrhosam duritiem, in qua si remedia adsit, malacticis neque calidis neque frigidis recte vero et balnea est utendum, phlegmonem admotis pepticis (in quibus Basilicum habetur efficacissimum) non suppuratur malum, sed eam facto pure terminari satius.

F.M.P. BIBLIOTHEQUE

Ergo ex tumoribus praeter naturam sola suppurat Phlegmone.

ponebat Joannes Girard Lingonensis. 1574.